

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

PRIJEDLOG ZAKONA br.

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O
POVLASTICAMA I IMUNITETIMA MEĐUNARODNOG KAZNENOG
SUDA, S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, srpanj 2004. godine

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O POVLASTICAMA I IMUNITETIMA MEĐUNARODNOG KAZNENOG SUDA, S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma o povlasticama i imunitetima Međunarodnog kaznenog suda sadržana je u odredbi članka 139. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 41/01- pročišćeni tekst i 55/01).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTICI

Međunarodnog kazneni sud sa sjedištem u Den Haagu, Nizozemska, utemeljen je odredbama Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda, koji je usvojen je na Diplomatskoj konferenciji UN-a o osnivanju Međunarodnog kaznenog suda, 17. srpnja 1998. godine, a stupio je na snagu 1. srpnja 2002. godine. Republika Hrvatska, koja je aktivno sudjelovala u radu Diplomatske konferencije, potpisala je Rimski statut 12. listopada 1998. godine. Hrvatski sabor donio je Zakon o potvrđivanju Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda 28. ožujka 2001. godine. Republika Hrvatska jedna je od izvornih stranaka Rimskog statuta za koje je Statut na snazi od 1. srpnja 2002. godine.

Međunarodni kazneni sud utemeljen je kao stalna ustanova, ovlaštena sukladno odredbama Rimskog statuta izvršavati svoju sudbenost nad osobama za najteža kaznena djela značajna za cijelu međunarodnu zajednicu (za zločin genocida, zločine protiv čovječnosti, ratne zločine i zločine agresije). Rimskim statutom određeno je da se Sud sastoji od sljedećih tijela: Predsjedništva, Žalbenog odjela, Raspravnog odjela i Predraspravnog odjela, Ureda Tužitelja i Tajništva. Imenovanje i prisega sudaca Međunarodnog kaznenog suda održano je u Haagu 11. ožujka 2003. godine.

Članak 4. Rimskog statuta predviđa da Međunarodni kazneni sud ima međunarodnopravnu osobnost i pravnu sposobnost potrebnu za obavljanje njegovih dužnosti i ostvarivanje njegove svrhe, a članak 48. Rimskog statuta uređuje da Međunarodni kazneni sud uživa na državnom području svake države članice Rimskog statuta sve povlastice i imunitete potrebne za ostvarivanje njegovih ciljeva. Članak 48. Rimskog statuta nadalje uređuje krug osoba koje uživaju imunitete, povlastice te određene olakšice potrebne za obavljanje njihovih dužnosti povezanih sa radom Međunarodnog kaznenog suda te utvrđuje da se iste uživaju i određuju u skladu sa sporazumom o povlasticama i imunitetima Suda.

Sporazum o povlasticama i imunitetima Medunarodnog kaznenog suda usvojen je na Skupštini država stranaka održanoj od 3. do 10. rujna 2002. godine i otvoren je za potpisivanje svim državama od 10. rujna 2002. u sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku te će ostati otvoren za potpisivanje do 30. lipnja 2004. godine. Sporazum stupa na snagu trideset dana nakon dana polaganja kod glavnog tajnika desete isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu. Do sada su Sporazum potpisale 44 države, a strankama Sporazuma postalo je pet država.

Na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske od 18. rujna 2003. godine ministar vanjskih poslova g. Tonino Picula u ime Republike Hrvatske potpisao je Sporazum dana 23. rujna 2003. godine u New Yorku.

Ranom ratifikacijom Rimskog statuta Republika Hrvatska je iskazala snažnu politicku i formalnopravnu podršku što skorijem osnivanju i početku rada Suda. Donošenjem Zakona o potvrđivanju Sporazuma o povlasticama i imunitetima Medunarodnog kaznenog suda, a zatim i polaganjem isprave o ratifikaciji kod depozitara Republika Hrvatska bi na medunarodnoj razini iskazala svoj pristanak da bude vezana Sporazumom o povlasticama i imunitetima Medunarodnog kaznenog suda te bi tako učinila još jedan korak davanja podrške za efikasno funkcioniranje samog Suda.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Sporazum o povlasticama i imunitetima Medunarodnog kaznenog suda, kao bi njegove odredbe u smislu članka 141. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01) postale dio unutarnje pravnog poretka Republike Hrvatske.

Sporazumom o povlasticama i imunitetima države stranke priznaju Medunarodnom kaznenom sudu medunarodnopravnu osobnost i pravnu osobnost koja mu je nužna za obavljanje njegovih dužnosti i ispunjenje njegove svrhe te prihvataju da isti na državnom području svake države stranke uživa sve povlastice i imunitete potrebne za ostvarivanje njegovih ciljeva utvrđenih Rimskim statutom. Nadalje, potvrđuje se da Suci, Tužitelj, zamjenik Tužitelja i Tajnik kada obavljaju poslove Suda ili s njima povezane poslove uživaju iste povlastice i imunitete koje uživaju šefovi diplomatskih misija, što je utvrđeno člankom 48. Rimskog statuta te se detaljno uređuje koje se povlastice, imuniteti i druge olakšice odobravaju određenom krugu osoba koje obnašaju službene dužnosti za Medunarodni kazneni sud kao i drugim osobama čija je nazočnost u skladu s odredbama Rimskog statuta potrebna u sjedištu Suda.

Potvrđivanje ovog Sporazuma ne zahtijeva donošenje novih ili izmjenu postojećih zakona, međutim s obzirom da se radi o medunarodnom ugovoru kojim se uređuje pravni status, preuzimaju obveze glede osiguranja povlastica, imuniteta i olakšica, te s obzirom na financijska oslobođenja utvrđena ovim medunarodnim ugovorom, isti podliježe potvrđivanju po članku 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju medunarodnih ugovora.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine", broj 6/02 – pročišćeni tekst i 41/02) i to u drugim osobito opravdanim razlozima. Naime, s obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora, imajući u vidu činjenicu da Republika Hrvatska u svojoj kandidaturi za ulazak u Europsku uniju istice pozitivan stav prema osnivanju stalnog Međunarodnog kaznenog suda i početku njegova funkcioniranja, predlaže se ovaj prijedlog Zakona raspraviti po hitnom postupku objedinjavajući prvo i drugo citanje.

VI. KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O POVLASTICAMA I IMUNITETIMA MEĐUNARODNOG KAZNENOG SUDA

Na temelju članka 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ("Narodne novine", broj 28/96), a polazeći od članka 139. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01), predlaže se pokretanje postupka donošenja Zakona o potvrđivanju Sporazuma o povlasticama i imunitetima Međunarodnog kaznenog suda, po hitnom postupku.

Nacrt Konacnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Sporazuma o povlasticama i imunitetima Međunarodnog kaznenog suda glasi:

Konacni prijedlog Zakona o potvrđivanju Sporazuma o povlasticama i imunitetima Međunarodnog kaznenog suda

Članak 1

Potvrđuje se Sporazum o povlasticama i imunitetima Međunarodnog kaznenog suda, usvojen 10. rujna 2002. godine u New Yorku u izvorniku na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku, koji je Republika Hrvatska potpisala 23. rujna 2003. godine.

Članak 2.

Tekst Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona u izvorniku na engleskom i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

Članak 3.

Na temelju članka 23. Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona Republika Hrvatska priopćit će glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, prilikom polaganja isprave o ratifikaciji, slijedecu izjavu:

IZJAVA

Republika Hrvatska sukladno članku 23. Sporazuma o povlasticama i imunitetima Međunarodnog kaznenog suda izjavljuje da osobe navedene u tom članku, koje su državljani Republike Hrvatske ili su u Republici Hrvatskoj na stalnom boravku, na području Republike Hrvatske uživaju samo one povlastice i imunitete koji su navedeni u tom članku.

Članak 4.

Za provedbu ovog Zakona nadležno je Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo financija te Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 5.

Na dan donošenja ovoga Zakona, Sporazum iz članka 1. ovoga Zakona, nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti, u skladu s odredbom članka 30. stavak 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, nakon njegova stupanja na snagu.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa:
Ur. broj:
Zagreb,

Predsjednik Hrvatskog sabora

Vladimir Šeks, v.r.

OBRAZLOŽENJE

Clankom 1. Konacnog prijedloga Zakona o potvrđivanju propisano je da se potvrđuje Sporazum o povlasticama i imunitetima Medunarodnog kaznenog suda u izvorniku na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku, koji je Republika Hrvatska potpisala 23. rujna 2003. godine u New Yorku.

Clanak 2. Konacnog prijedloga Zakona o potvrđivanju sadrži tekst Sporazuma o povlasticama i imunitetima Medunarodnog kaznenog suda u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Clanak 3. Konacnog prijedloga Zakona sadrži tekst Izjave Republike Hrvatske sukladno clanku 23. Sporazuma o povlasticama i imunitetima Medunarodnog kaznenog suda.

Clankom 4. Konacnog prijedloga Zakona o potvrđivanju potvrđeno je da je provedba Zakona u djelokrugu Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva financija i Ministarstva unutarnjih poslova.

Clankom 5. Konacnog prijedloga Zakona o potvrđivanju propisano je objavljivanje stupanja na snagu Sporazuma o povlasticama i imunitetima Medunarodnog kaznenog suda.

Clankom 6. Konacnog prijedloga Zakona o potvrđivanju propisano je stupanje na snagu Zakona.